

NEVOIA DE MODELE

"Există oameni care repară mașini stricate și alții care încearcă să facă mașini. Poți vrea să joci rolul primilor : medic, predicator, avocat, politician ori filozof orientalist ... sau poți încerca a pune pe lume un mecanism nou : inginer, profesor, plugar, om politic - un simplu politician -, arhitect de case ori suflete, regânditor al lumii. Vrei să pui pe lume oameni. Atunci respingi pe cei care vor să se vindece și cauți pe cei sănătoși, care vor să fie."

Constantin Noica - "*Jurnal de idei*"

Nu întâmplător am ales ca preambul al intervenției mele această însemnare a filosofului de la Păltiniș, el însuși "*creator*" de oameni, în sensul înalt al termenului.

Cei ce l-au înțeles și iubit pe marele gânditor român nu ezită să vorbească de existența unei școli de înălțare întru înțelepciune și rostire filosofică originală, ce poartă amprenta lui Noica. O școală ce avea să dea oamenilor nu lecții, ci stări de spirit.

Acei ce au lucrat, în diferite etape ale vieții lor profesionale în instituția de cercetare silvică de la Câmpulung Moldovenesc vor fi, sunt sigur, unanimi în a recunoaște că generoasa idee din enunțul precedent poate fi aplicată, *mutadis mutandis* și casei în care ne aflăm. Mă număr printre cei care au avut șansa de a fi primiți, din primele zile după absolvirea facultății în "*școala*" care a fost și este Stațiunea Experimentală de Cultura Molidului... Și, pentru că știu tot de atunci că domnului Radu Ichim - cel care ne-a fost nu doar primul șef, ci mai ales întâiul mentor atunci când speranțele ne erau mari și îndoielile așisderea, iar primii pași în profesie șovăitori - nu-i plăceau laudele, voi încerca o succintă rememorare a acelor ani. O rememorare și o evaluare pe cât posibil lucidă acum, când, de mai bine de un deceniu, viața mi-a purtat pașii pe alte cărări.

Chiar dacă trecerea timpului învăluie orice etapă și mai ales anii de început într-o

aură difuză, ce estompează contururile, pot afirma că dominantă în rememorarea perioadei câmpulungene este deprinderea disciplinei intelectuale, a efortului complex și consecvent îndreptat către un scop clar definit, desprinderea de tot ceea ce este superficial și inutil.

Primele luni, primii ani după absolvirea facultății sunt definatorii în cristalizarea statului profesional și pot contura liniile evoluției ulterioare ale personalității fiecăruia. Proaspătul posesor al unei diplome universitare are, de fapt, un statut profesional, social și așa spune psihologic ambiguu și nu o dată dificil de depășit: nu mai este student, adică acel tânăr având ca unică explicație aceea de a acumula, adesea fără să întrezărească vre-o legătură evidentă între materiile studiate, dar, în fapt, nici inginer, adică specialist investit cu răspunderi, obligat să aleagă să-și asume decizii, să acționeze.

În această perioadă de viață - pe care am putea-o numi cu un termen la modă - "*de tranziție*" i s-a acordat și i se acordă, spre paguba tuturor, o insuficientă atenție și sprijin. Succesul sau eșecul ei stă sub semnul hazardului și depinde direct de norocul și consecvența fiecăruia.

Nu o dată blazarea, mărginirea ori suspiciunea vreunui șef plictisit, plafonat sau egoist zădărnicește ori întârzie debuturi profesionale ce ar putea fi remarcabile, încătușând energii, descurajând inițiative și curiozități fertile, apropiind, altfel spus, automulțumirea și renunțarea, care sunt preludiul oricărei ratări.

Din fericire pentru ei, nu aceasta a fost soarta celor care, în anii tineri, sub îndrumarea exigentă și totodată caldă a domnului doctor Ichim au activat aici.

Pecetea "germanică" a personalității domniei sale, definită nu doar prin preferință pentru o anumită școală de gândire în cultură,

BUCOVINA FORESTIERĂ

ci și prin rigoarea demersului intelectual, consecvența efortului și precizia oricărei afirmații, ca și prin rezerva față de stilul uneori aproximativ și speculativ al autorilor din spațiul limbilor romanice, ne-a marcat benefic pe toți cei care i-am fost "elevi".

A elabora programe de autoinstruire și documentare diferențiate, adaptate personalității fiecărui tânăr, a insista pentru însușirea și perfecționarea limbilor străine, a urmări apoi cu discreție și consecvență părintească, derularea acestor programe mi se pare azi, după ani buni de "*producție*" un demers pe cât de rar, pe atât de necesar, chiar esențial pentru formarea unui specialist, chiar dacă - și o mărturisesc, iată, cu rușinea unui școlar prins cu ocaua mică - n-am izbutit să închei "*bibliografia molidului*", ce mi-a revenit atunci ca "*temă permanentă pentru acasă*", trebuie să spun că, la Câmpulung, am învățat cum se "*răscolește*" metodic o bibliotecă tehnică, cum se întocmește o fișă, o bibliografie, care sunt principiile analizei, sintezei, ori instrumentele statistice aplicate.

Apoi, cum am putea uita încrederea cu care unora din "*noii veniți*" ni s-a acordat, încă din primele luni, responsabilitatea, din partea Stațiunii, a unor teme complexe, dificile. Când ni s-a spus, ni s-au cam muiat genunchii, ca în fața unui examen greu, la o materie puțin cunoscută. Dar mobilizarea și documentarea ulterioară, sprijinul colectivului și încrederea insuflată de conducătorul unității ne-au ajutat să depășim momentul și să reușim, cred, ca, în final, să nu "*pătăm*" firma Stațiunii.

S-a spus, frumos, că omul sfințește locul. Iar acelui om ce modelează conștiințe și influențează în bine destine abia începute i se potrivește cel mai bine această zicere. Am găsit la Câmpulung un colectiv format și unit, în care vârste, personalități și temperamente diferite comunicau deschis, liber, dincolo de bariere și rigide ierarhii. Cine să fi fost "*de vină*" pentru această atmosferă atât de greu de întâlnit ?

Îmi amintesc cu plăcere – și, recunosc,

că le duc dorul - de serile petrecute împreună cu colegii de atunci, discuțiile aprinse, uneori în contradictoriu, întotdeauna directe și "*fără supărare*", pe teme profesionale, se îmbinau cu subiecte din actualitate, cu discutarea ultimelor apariții editoriale și comentarea revistelor de cultură la care ne abonasem în colectiv. În acele ore de spirit și reverie - atât de greu de repetat - ulterior, pe alte coordonate ale vieții, Villon, Dinescu ori Vulpescu (scriitori, nu politicieni) se întâlneau, fără a se certa, cu Buzura, Eugen Simion ori Manolescu.

A avea, la început de drum, un model, un mentor, a fi cooptat într-o echipă valoroasă și dinamică, iată tot atâtea temeuri de fericire și nu doar retrospectivă.

Dar deoarece nostalgia - ar spune știu eu cine - nu este un atribut bărbătesc, voi încheia în alt ton evocarea acestei adevărate "*Alma Mater*" care a fost pentru mulți dintre noi instituția ce ne găzduiește azi.

Venit în delegație la Câmpulung, un experimentat și simpatic cercetător bucureștean, stabilit ulterior pe meleaguri italiene, ne-a spus celor doi stagiași, amintindu-și de anii tinereții: "Când eram inginer prost ca voi..." Omul nu intenționase nicidecum să ne umilească.

Folosise expresia în sensul ei cazon, ce caracterizează soldatul simplu, abia încorporat, fără știință și lipsit de galoane. Au trecut de atunci destui ani. Este dificil mai ales pentru noi, cei plecați din cercetare și marcați poate de conjuncturile și rutina muncii în "producție" să ne evaluăm devenirea și împlinirile. Am putea oare afirma cu certitudine că nu doar vechimea înscrisă în cartea de muncă ne-a așezat trese pe umăr ori stele la rever ? Desigur că nu. A nu fi obținut la examenele vieții și muncii un calificativ satisfăcător după ce ai trecut prin "*Școala*" Stațiunii de la Câmpulung înseamnă însă, sigur, a avea pentru toate, o scuză în minus.